

**PROJEKT PROGRAMU
DZIAŁALNOŚCI MERYTORYCZNEJ
MUZEUM W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM
IM. ANTONIEGO HR. OSTROWSKIEGO
W 2020 R.**

W 2020 roku dla Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim im. A. hr. Ostrowskiego priorytetami będą następujące działania:

1. **Porządkowanie zbiorów i digitalizacja muzealiów**
2. **Prace naukowo – badawcze**
3. **Opracowanie i wydanie publikacji pt. „ Materiały naukowe Muzeum”**
4. **Obchody 190-lecia nadania praw miejskich Tomaszowowi - wystawy czasowe, wykłady, spotkania, koncerty, rekonstrukcje, konferencja, wydawnictwa, konkursy, zajęcia edukacyjne, zorganizowane w partnerstwie m.in. z Archiwum Państwowym w Piotrkowie Tryb., Kolekcjonerami , uczelniami, szkołami**
5. **Włączenie się w obchody: 100. rocznicy Bitwy Warszawskiej, 190. rocznicy wybuchu Powstania Listopadowego, Roku Jana Pawła II, 500.rocznicy urodzin Zygmunta Augusta,**
6. **Wystawy czasowe: „Historia tomaszowskiego przemysłu”, „ Tuwim, Rubinstein, Wieniawa – przyjaźń i patriotyzm”, „Marta Węg. Malarstwo”, „Twórczość Marii Bunzel”, „190 lat Tomaszowa”, „Archeologia komputerów...”, „ Exlibris – znak własnościowy”, „ Solidarność – po 40 latach”, „360lat prasy polskiej”,**
7. **Noc Muzeum - zwiedzanie Muzeum w godzinach wieczornych (16 maja 2020 r.)**
8. **Muzealne spotkania z historią i nie tylko. – cykl bezpłatnych wykładów wygłaszanych przez zaproszonych gości specjalistów danej dziedziny wiedzy (min. raz w miesiącu)**
9. **Działalność edukacyjna w ramach projektów, „Muzealni tropiciele”, „Spotkania z: archeologią, etnografią, historią, przyrodą, sztuką i literaturą”, Muzealna Akademia Malucha (lekcje muzealne zajęcia warsztatowe i terenowe promujące działalność i zbiory Muzeum, pracę muzealników oraz historię, zabytki i walory Tomaszowa i okolic)**
10. **Pozyskiwanie środków zewnętrznych**

I. Prace naukowo - badawcze

W zakresie działalności naukowo – badawczej pracownicy Muzeum będą prowadzić prace badawcze z zakresu przyrody, archeologii, historii, sztuki i muzealnictwa

1. Asystent działu archeologii kontynuować będzie przeprowadzanie dokładnej analizy materiału archeologicznego znajdującego się w zbiorach muzealnych mającej na celu uszczegółowienie chronologii zabytków na stan obecny wiedzy naukowców. Prowadzić będzie kwerendy dotyczące przeprowadzanych badań archeologicznych na terenie powiatu tomaszowskiego. Ponadto prowadzić będzie systematyczne badania powierzchniowe okolic Tomaszowa i kontrolę stanowisk archeologicznych objętych ochroną konserwatorską oraz badania wykopaliskowe wybranego stanowiska archeologicznego w Tomaszowie Mazowieckim oraz własne badania stanowisk archeologicznych z okresu późnego średniowiecza. Wszystkie badania poprzedzone będą dogłębną kwerendą historyczną i konserwatorską. Wyniki badań zostaną opracowane w formie pisemnego sprawozdania.
2. Asystent działu historycznego kontynuować będzie badania nad Rodziną Ostrowskich, przemysłem oraz wielokulturowością Tomaszowa.

3. Asystent działu przyrody prowadzić będzie badania i obserwacje fauny i flory (w tym roślin miododajnych i ziół) środkowego dorzecza Pilicy oraz opracowywać będzie (modernizować , uzupełniać) zielnik. Prowadzone będą także badania dotyczące parku przy muzealnego i obserwacje ptaków miejskich. Ponadto przygotowuje opracowanie florystyczne Parku Solidarność i przeprowadzi wspólnie z historykiem, archeologiem i starszym renowatorem działu sztuki kwerendę dotyczącą dziejów rodu Ostrowskich, pałacu i otoczenia.
 4. Starszy renowator działu sztuki kontynuować będzie kwerendy dotyczące twórczości artystów malarzy, których obrazy znajdują się w zbiorach działu sztuki w ramach projektu „a- ZNA...-M” – „ alfabet – ZNANYCH – Malarzy”,
 5. Starszy bibliotekarz prowadzić będzie kwerendę dotyczącą księgozbioru Ostrowskich
 6. Zespół pracowników merytorycznych przygotowuje materiały do publikacji „Materiały naukowe Muzeum” oraz kwartalnika BIM
- Wyniki badań i obserwacji zostaną opracowane i przedstawione w formie sprawozdań.

II . Działalność merytoryczna

Muzeum zakłada pozyskiwanie drogą zakupów i przyjęcie w darze ciekawych, oryginalnych zabytków do poszczególnych działów celem powiększenia kolekcji i gromadzenia obiektów dokumentujących historię, dziedzictwo i sztukę regionu i miasta Tomaszowa Mazowieckiego. Zabytki będą szczegółowo opracowywane w katalogu naukowym . Sukcesywnie opracowywane będą pozyskiwane do zbiorów muzealia w kartach katalogu naukowego i księgach inwentarzowych. Sukcesywnie wprowadzane będą zabytki do systemu ewidencji muzealiów MONA.

III Organizacja wystaw

W 2020 r. prezentowane będą wystawy stałe: etnograficzna, archeologiczna, historyczna, numizmatyczna, sztuki i przyrodnicza .

W 2020 r. dla tomaszowskiego Muzeum priorytetem będzie upamiętnienie 190. rocznicy nadania praw miejskich naszemu miastu. Stąd większość zaplanowanych wydarzeń muzealnych nawiązuje do tego ważnego wydarzenia. W ramach obchodów 190-lecia nadania praw miejskich Tomaszowowi zorganizowane będą m.in.: wystawy czasowe – „ Historia tomaszowskiego przemysłu”, „ Tuwim, Rubinstein, Wieniawa – przyjaźń i patriotyzm”, „ Ogródek Józki”, „Marta Węg. Malarstwo” Twórczość Marii Bunzel” i „190 lat Tomaszowa”, wykłady w ramach cyklu „ Spotkania z historią i nie tylko...” dotyczyć będą historii Rodziny Ostrowskich ze szczególnym uwzględnieniem Antoniego hr. Ostrowskiego i jego małżonki Józefy z Morskich, Powstania Listopadowego i udziału w nim Rodziny Ostrowskich, znanych osobowości związanych z Tomaszowem Mazowieckim, życiem pałacowym w XIX wieku i modą tego okresu, wielokulturowości itp., ale także historii tomaszowskiego przemysłu i prasy polskiej. Muzeum włączy się w obchody m.in. : 100. rocznicy Bitwy Warszawskiej, 190. rocznicy wybuchu Powstania Listopadowego, 100. rocznicy urodzin Jana Pawła II. 500. rocznicy urodzin Zygmunta Augusta organizując m.in. wystawy, wykłady, rekonstrukcje. Upamiętnione zostaną także: 40-lecie Solidarności i 360 lat prasy polskiej .

W 2016 r. opracowany został, a obecnie jest na bieżąco aktualizowany, projekt merytoryczny modernizacji wystaw stałych w budynku pałacowym z uwzględnieniem adaptacji pomieszczeń w piwnicy pałacowej do celów ekspozycyjnych, i adaptacji budynku postajennego do celów ekspozycyjnych i magazynowych. Koncepcja ma celu zaprezentowanie historii Tomaszowa – korzeni przemysłowych miasta, historii Rodu Ostrowskich i dziejów Tomaszowa, pałacu Ostrowskich, śladów archeologicznych, twórczości artystów plastyków związanych z Tomaszowem, a w budynku postajennym - tradycji i zwyczajów ludowych oraz walorów przyrodniczych. Koncepcja łączy tradycję z nowoczesnością, uwzględniając piękno pałacu Ostrowskich jako siedziby Muzeum ,

– skarbnicy” dziedzictwa kulturowego Tomaszowa Mazowieckiego. Po zatwierdzeniu wstępnej koncepcji modernizacji muzeum, będą prowadzone działania w celu jej realizacji.

Planujemy zorganizowanie następujących wystaw czasowych:

1. Styczeń/luty – Historia tomaszowskiego przemysłu
2. Marzec/kwiecień – Tuwim, Rubinstein, Wieniawa – przyjaźń i patriotyzm, we współpracy z Fundacją Kultury i Biznesu w Łodzi
3. Maj/czerwiec – Marta Węg. Malarstwo
4. Lipiec /sierpień – Twórczość Marii Bunzel
5. Wrzesień/grudzień – 190 lat Tomaszowa Maz.

Ponadto zakładamy organizację wystaw czasowych w sali odczytowej:

1. Styczeń/ luty – Bożonarodzeniowe klimaty
2. Marzec – Błękitna Armia
3. Kwiecień – Exlibris – znak własnościowy książki
4. Maj – wystawa przedmiotów przekazanych na XXII Aukcję Kolekcjonerską
5. Maj/czerwiec – Solidarność – po 40 latach
6. Lipiec – Archeologia komputerów
7. Sierpień - Wachlarze i kalendarze z XIX i XX wieku z kolekcji Andrzeja Szczepki,
8. Wrzesień/ grudzień – 190 lat Tomaszowa Maz.

IV. Działalność oświatowo - edukacyjna

1. Organizacja prelekcji i odczytów z zakresu historii, archeologii, sztuki, przyrody i literatury.
2. Organizowane będą bezpłatne wykłady piątkowe w ramach „Spotkań z historią i nie tylko...”
3. Realizowane będą we współpracy z Wydziałem Spraw Społecznych Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim „Środy dla Seniorów”
4. Prowadzenie lekcji i warsztatów muzealnych w oparciu o wystawy stałe i czasowe,
5. Organizowane będą uroczyste otwarcia wystaw - wernisaże,
6. Zorganizowana zostanie konferencja naukowa z okazji 190. rocznicy nadania praw miejskich Tomaszowowi (we współpracy z Archiwum Państwowym w Piotrkowie Tryb.)
7. Realizowane będą zajęcia z cyklu „Muzealni tropiciele”, ze szczególnym uwzględnieniem tematów: „Podróż po Muzeolandii”, „Cudze chwalicie swego nie znacie. Zabytki Tomaszowa i okolic”, „Znam moje miasto”, „Historia Tomaszowa. Budujemy dawny Tomaszów”, „Co widziała Panna na Niedźwiedziu”, „Legends i podania o Tomaszowie i okolicach”, „Muzeum – Muzealia – Muzealnik”, „Pociąg do Kultury”, „3x Z. Muzealny kufer Zabaw, Zagadek i Zadań”, „Muzeobiznes”, „Agent Tomasz. W poszukiwaniu Skarbu Ostrowskich”, „Muzeum jako przedsiębiorstwo non profit”, „Muzealne podchody – poszukiwanie skarbu”, „Zawód- Muzealnik – Archeolog, Przyrodnik, Historyk, Bibliotekarz”, „ Muzeum – Encyklopedia – Wujek Google. Współczesne źródła wiedzy”
8. Realizowane będą zajęcia przyrodnicze: Podróż Pana Maluśkiewicza – czytamy wiersze Juliana Tuwima i zastanawiamy się , jakie zwierzęta mógł spotkać Pan Maluśkiewicz na swojej wyprawie, Las – czyj to dom? Hałabała zaprasza, Poznajemy i mierzymy drzewa, Grzyby – przyjaciele czy wrogowie? , Tropy i odgłosy zwierząt , Mądrze dokarmiamy ptaki, Ptasie wędrówki, Poznajemy ptaki Miejskiego Parku Solidarności, W pszczelim domu,
9. Realizowane będą zajęcia plastyczne: „Obraz, barwa i kształt”, „Monotypia”, „Recykling w sztuce”
10. Realizowane będą zajęcia z zakresu literatury: „Biblia – arcydzieło wszechczasów”, „Rendez - vous z Mickiewiczem”, „Śladami Juliana Tuwima po Tomaszowie

i okolicach”, „Od Rejmenta do Reymonta”, „Języczek – Wędrowniczek”, .. raz, dwa, trzy! Wyliczasz Ty!”, Exlibris – znak własnościowy książki, krótka historia książki, Bibliotekarz – zawód czy pasja?, Książka na przestrzeni wieków

11. Realizowane będą zajęcia z zakresu historii i archeologii: Wokół koła – czyli jak człowiek nauczył się jeździć, Historia tomaszowskiego ratusza, Ostrowski i ich tomaszowski pałac, Wielokulturowy Tomaszów – spacer szlakiem zabytków, Przełom ustrojowy 1989 r., Dzieje polskiej złotówki, Muzeoquest z historią w tle – wykład i gra edukacyjna, Hymn, godło, flaga, barwy, Herb, flaga, barwy Tomaszowa, Legendy i podania o Tomaszowie i okolicach, Co widziała Panna na niedźwiedziu – historia Tomaszowa dla najmłodszych, Znam moje miasto - spacer ulicami Tomaszowa, Historia Tomaszowa. Budujemy dawny Tomaszów, Cudze chwalicie swego nie znacie... Atrakcje turystyczne Ziemi Tomaszowskiej, Agent Tomasz. W poszukiwaniu Skarbu Ostrowskich – gra terenowa, cykl pt. Z archeologią na Ty: Bliskie spotkania z wykopaliskami Po co nam archeologia? Wojownicy w zbiorach archeologicznych Muzeum – uzbrojenie tomaszowskich wojowników sprzed tysiąca lat, UWAGA ZABYTEK! ...i dzieciaki mogą chronić zabytki, Skąd wiadomo, że zabytek ma 4 tysiące lat?
12. Kontynuowane będą zajęcia w ramach Muzealnej Akademii Malucha i Przedszkolna Akademia Malucha
13. Przewidujemy zorganizowanie kiermaszu palm i pisanek przy okazji Świąt Wielkanocy, Giełdy minerałów i skamieniałości, Mikołajkowego Kiermaszu Książek i pokazu kotów rasowych
14. Zorganizowana zostanie XXII Aukcja Kolekcjonerska.
15. Zorganizowany zostanie konkurs historyczny „Moje Miasto”
16. Współorganizacja Muzealnych Wieczorów Muzycznych we współpracy z Państwową Szkołą Muzyczną I i II stopnia w Tomaszowie Mazowieckim

Już po raz czternasty nasza placówka włączy się w ogólnopolską akcję „Noc Muzeów” proponując uczestnikom, oprócz zwiedzania ekspozycji stałych, wiele atrakcji, m.in. – historyczne prezentacje plenerowe, koncerty, pokazy, spektakle, przejazd autobusem do innych placówek biorących udział w Nocy Muzeów. Hasłem przewodnim Nocy Muzeum będzie „190 lat Tomaszowa”

V. Działalność wydawnicza

Gromadzone będą materiały do planowanych publikacji i artykułów.

Muzeum będzie wydawcą następujących publikacji:

1. Kolejne numery Biuletynu Informacyjnego Muzeum
2. Album cz. II „Dawno temu w Tomaszowie”
3. Oferta imprez kulturalno – oświatowych na rok szkolny 2019/2020
4. Materiały naukowe Muzeum
5. Foldery do wystaw czasowych, w tym katalog do wystawy „Marta Węg. Malarstwo”, „ Twórczość Marii Bunzel”, „ 190 lat Tomaszowa”
6. Folder/ Informator o Muzeum

VI. Konserwacja

Konserwacji specjalistycznej zostaną poddane zabytki z działu sztuki, archeologii oraz biblioteki.

Przeprowadzać będziemy bieżącą konserwację eksponatów z działu etnograficznego i przyrodniczego. Planowane jest gazowanie magazynów i sal wystawowych, dalsze zabezpieczenie okien folią oraz roletami przed promieniami słonecznymi.

VII. Działalność biblioteki

Gromadzone i opracowywane będzie piśmiennictwo naukowe.

Kontynuowana będzie prenumerata czasopism naukowych.

Gromadzone i opracowywane będą zbiory specjalne.

Przeprowadzana będzie systematyczna klasyfikacja i ewidencja wpływów w księgach inwentarzowych i odpowiednich rejestrach.

Na bieżąco aktualizowany będzie katalog alfabetyczny i rzeczowy.

Udostępniane będą czytelnikom zbiory ze wszystkich dziedzin wiedzy dostępnych w bibliotece.

Prowadzone będą konsultacje i doradztwo w zakresie tworzenia warsztatu naukowego i metodyki bibliograficznej.

Opracowany zostanie artykuł nt. digitalizacji zbiorów bibliotecznych..

VIII. Dokumentacja

Prowadzone będzie archiwum fotograficzne i związana z nim dokumentacja.

IX. Współpraca

Kontynuowana będzie współpraca z Towarzystwem Przyjaciół Muzeum, Oddziałem Piotrkowskim Stowarzyszenia Twórców Ludowych, Kołem Filatelistycznym, kolekcjonerami, Grupami Rekonstrukcji Historycznych, Oddziałem Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi, Oddziałem Archiwum Państwowego w Tomaszowie Maz., Wydawnictwem „Literatura”, 25 Brygadą Kawalerii Powietrznej w Tomaszowie Mazowieckim, Państwową Szkołą Muzyczną, uczelniami wyższymi oraz z muzeami w zakresie organizacji wystaw i konferencji naukowych, a także Wydziałami Kultury i Edukacji Urzędu Miasta i Starostwa Powiatowego w Tomaszowie Mazowieckim, szkołami i instytucjami kultury

X. Szkolenia

Celem podnoszenia kwalifikacji i wiedzy pracownicy merytoryczni będą uczestniczyć w szkoleniach, konferencjach, sesjach, seminariach, wizytach studyjnych, wykładach naukowych i otwarciach wystaw organizowanych przez inne muzea, uczelnie i instytucje.

XI. Archiwum zakładowe

Kontynuowane będą prace porządkowe w archiwum zakładowym .

XII. Promocja

Wszystkie formy działalności będą promowane poprzez pisma informacyjne do szkół, zaproszenia, afisze, ulotki, foldery, informacje w Internecie, lokalnej prasie, w radio i telewizji. Planujemy wydrukowanie ulotek i folderu do celów promocyjnych oraz zakup kolejnych artykułów pamiątkowych (smycze, torby, ołówki, zakładki, widokówki)

XIII. Inne działania

- Pracownicy Muzeum podejmować będą starania i aplikować o zewnętrzne środki finansowe.
- Prowadzona będzie działalność gospodarcza w zakresie sprzedaży wydawnictw, art. pamiątkowych i wynajmu pomieszczeń
- Prowadzony będzie Sekretariat Rady Muzeum
- Kontynuowane będą działania związane z aktualizacją regulaminów i instrukcji obowiązujących w Muzeum.

Niezbędne zakupy, remonty, inwestycje

- Zakup pomocy dydaktycznych do zajęć edukacyjnych i materiałów do aranżacji wystaw stałych i czasowych
- Zakup niwelatora
- Zakup kamery
- Zakup aparatu fotograficznego
- Zakup odkurzacza
- Zakup frotrek
- Zakup monitora do prezentacji multimedialnych stanowiących dopełnienie wystaw
- Zakup stelażu ekspozycyjnego niezbędnego do organizacji wystaw
- Naprawa kolumny podpierającej balkon przy wejściu ewakuacyjnym
- Naprawa elewacji pałacu i nawierzchni (opaski) przed pałacem wraz z odprowadzeniem wód opadowych
- Konserwacja okien pałacowych
- Zakup i montaż rolet chroniących muzealia przed promieniowaniem UVA i UVB
- Remont łazienek dla zwiedzających
- Malowanie sal ekspozycyjnych
- Przeprowadzanie prac konserwatorskich i pielęgnacyjnych drzew w parku przymuzealnym
- Modernizacja parku muzealnego, w tym: projekt modernizacji i renowacja - wzmocnienie skarpy od strony Parku Solidarności, uzupełnienie ogrodzenia od strony północnej pałacu
- Przygotowanie projektu adaptacji pomieszczeń w piwnicy do celów ekspozycyjnych (wystawa archeologiczna) i jego realizacja
- Remont budynku postajennego - opracowanie projektu remontu i adaptacji do celów ekspozycyjnych i magazynowych budynku postajennego (podłączenie CO, instalacji elektrycznej, p/poż, alarmowej, hydrauliczno – kanalizacyjnej) i jego realizacja.
- Modernizacja wystaw stałych -opracowanie projektu modernizacji muzeum i jego realizacja
- Naprawa instalacji elektrycznej – oświetlenie na cokole filara od bramy wjazdowej

Zadania statutowe Muzeum – cele i mierniki – Załącznik nr 1

Dyrektor
Muzeum w Tomaszowie Maz.
im. Antkaiego hr. Ostrowskiego
[Podpis]
Dorota IIII-Skotupa